

De heer A. L. Brundhorst, *voorzitter* van de Gereedschapmakersij, herdenkt *donderdag 10 september de dag dat hij 12½ jaar geleden bij Van der Heem in dienst trad. Gefeliciteerd met dit feit.*

ENGELS SPREKEN

Voor hen, die Engels willen leren spreken of dit beter willen doen, is het volgende van belang.

- A. Maandag 14 september e.k. start — bij voldoende aantal deelnemers — een cursus algemeen Engels voor beginners. Duur: 2 jaar; september—juli; één uur per week; kosten f 1,— per uur bij vooruitbetaling, telkens voor een maand. Na ½ jaar ook oefeningen in conversatie Engels.
 - B. Dinsdag 8 september e.k. voortzetting van de cursus van vorig jaar. Tevens oefeningen in discussiegroepen. Kosten, duur enz. als bij A.
 - C. Bij voldoende opgave van deelnemers start 10 of 11 september een cursus Engelse (en/of Nederlandse) Handelscorrespondentie.
 - 1e. Personen met diploma Gymnasium of HBS kunnen juni/juli 1960 deelnemen aan praktijkexamen handelscorrespondentie.
 - 2e. Personen met diploma MULO kunnen juni/juli 1960 deelnemen aan praktijkexamen Nederlandse Handelscorrespondentie. In december 1960 Engelse Handelscorrespondentie.
- Lesgeld f 6,— per maand bij vooruitbetaling.
Alle lessen (A, B en C) in ons bedrijf 17.10—18.10 uur; leraar hr G. A. Welmeyer.
- Opgaven voor al deze cursussen bij afdeling Personeelszaken (hr van Delft), vooral tijdig!

Hiermede betuigen wij onze hartelijke dank aan directie, chefs en personeel voor het medeleven en de vele bijlagen van belangstelling, onderhouden bij het overlijden van onze zoon Joop.

Familie Oekrugsen.

HOE ZOENT U?

En imperthentevraag, zult u zeggen. U hebt gelijk. Ik heb er niets mee te maken. En toch... wil ik u in kennis stellen van een gebeurtenis waar u rekening mee moet houden. Vandaar de vraag boven dit verhaal.

U moet dan weten dat u van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat allerlei gevaren boven het hoofd hangen. Dat wist u natuurlijk al lang. Daarvoor zijn zelfs sociale wetten in het leven geroepen: voor als u ziek bent of voor als u onverhoopt een ongeval krijgt. Vooral bij een ongeval kan het haken en ogen geven voordat u de wettelijke uitkering te pakken hebt. Zo ontdeed een meneer in het zuiden van ons land tot zijn schade dat de manier waarop je je vrouw zoent van groot belang is. Zijn vrouw had kennelijk de goede gewoonte hem elke dag uitteleiden te doen als hij naar zijn werk ging. Deze mijnheer had dus een

heve vrouw en ik moet eraan toevoegen dat mijnheer zelf ook niet onarstig was, want ten afscheid kreeg zijn vrouw altijd een zoen voor haar lieve gaste.

En toen gebeurde het. Mijnheer struikelde van het stoepje en bezerde zijn enkel. De dokter decretende een aantal dagen rust. Nevers mind, zei de echtgenoot, ik kan wel niet lopen, maar in de omgevallenwet lukt dit nog wel en hij zorgde prompt voor de nodige papieren. Immers, hij was eigenlijk onderweg naar zijn werk en u weet het even goed als ik: omgevallen, overkomen onderweg van of naar huis en gaande naar of komende van je werk, mislang de kortste weg, geven recht op uitkering.

Eldoch, de zoen had toch een slechte uitwerking, want de Sociale Verzekeringsbank weide uitkering. Geen nood, dacht de mijnheer uit het zuiden, in hoger beroep zal het best lukken, want alle omstandigheden waren dusdanig dat uitkering gerechtigd was.

Wie scheest de stomme verbazing — ook van vele deskundigen — toen de Raad van Beroep eveneens bestond geen OW-uitkering te verleenen. Als ik mij goed herinner was een van de overwegingen tot afwijzing dat de man, voordat hij van zijn stoepje viel, met zijn rug naar de straat stond, dus, concludeerde men min of meer tromfantelijk, was het uitgesloten dat getroffene op weg naar zijn werk was. O zeker, de man kreeg toen ziekengeld.

Toch moesten wij maar eens overwegen of wij 's ochtends onze vrouw niet op straat vóór onze deur laten plaatsnemen alvorens wij naar ons werk gaan. In ieder geval staan wij dan met ons gezicht naar de straat. Kijkt u maar uit en let op uw zoenen.

C. O.

Gehoord bij de werkkleding-verstreking

"Witte jas sprak tot een khatki
„Hoe komt het toch dat ik zo bleek zie?"
De khatki (gevat)
Sprak: „Het is logisch als wat.
Jij werkt veel te weinig op premie."
(Weet zo'n khatkias veel!)

Onze gelukwensen!

HUWELIJK (Utrecht):
E. van Diejen, Gereedschapmakerij, met mej. Veldhuizen, d.d. 19-9-1959.
GEBOREN (Utrecht):
Prits, zoon van H. W. Momné, Gereedschapmakerij, d.d. 21-9-1959; Peter, zoon van A. G. A. Verharen, Montage, d.d. 22-8-1959.
GEBOREN (Maarweg):
Henrik P., zoon van A. Klapwijk, Draaierij, d.d. 1-4-9-1959; Saskia J., dochter van A. B. Schotanus & Steniga Izenda, Laboratorium Elektronische Apparaten, d.d. 21-8-1959; Marianne, dochter van J. M. Simoons, Radionomtage, d.d. 2-4-9-1959.

Wij danken u...!

Hartelijk dank aan Ziekentroost, chef, bazen en collega's voor de belangstelling en attenties tijdens mijn ziekte.

J. M. v. d. Berg,
Stofzuigermontage.

Hartelijk dank aan Ziekentroost, chef en collega's voor de bloemen en het fruit, dat ik ontvangende mijn verblijf in het ziekenhuis mocht ontvangen.

G. Ph. Arnoldus,
Kostprijs.

Oplossing puzzel 14

Horizontaal:
4. D.P.; 6. das; 8. o.l.; 9. rag; 11. delta; 13. Eva; 14. Edam; 16. sou; 17. Ada; 19. even; 20. ministerpresident; 23. geijk; 24. meter; 25. rei; 27. mal; 28. oor; 30. potpourri; 31. arm; 32. bof; 34. mat; 36. kruis; 38. zank; 40. kilowatt; 43. terstonnd; 46. Eros; 47. trophee; 49. oker; 50. vis; 51. ohlen; 52. sea; 53. es; 54. Kee; 55. N.N.

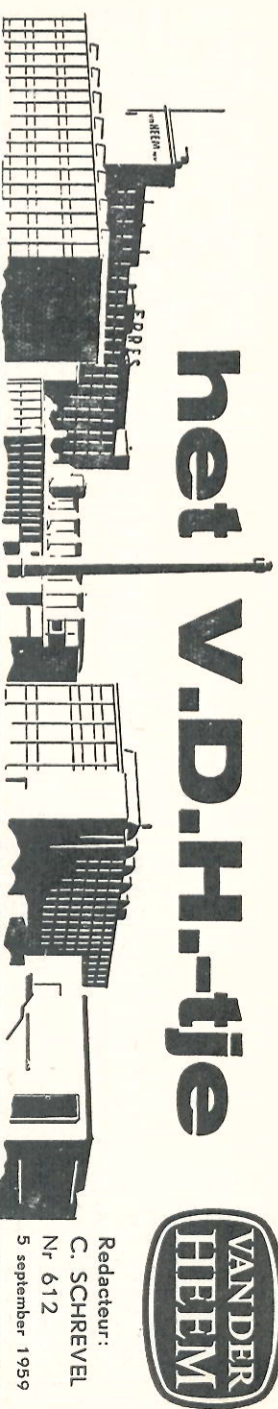
Verticaal:

1. ad rem; 2. dal; 3. plant; 5. pedi; 6. deur; 7. star; 8. oven; 10. gang; 11. doek; 12. adem; 13. ever; 15. mier; 16. stijf; 18. assem; 19. edel; 21. sleepbouw; 22. italiaans; 26. boord; 28. opa; 29. rum; 32. bro; 33. fat; 34. mare; 35. Tito; 36. klos; 37. stro; 38. zeen; 39. koks; 40. kever; 41. tris; 42. tolk; 43. thee; 44. neen; 45. drank; 48. piek.

Prijswinnaars

Uit de 223 inzendingen van onze puzzel trokken wij de volgende prijswinnaars, die vanaf maandag 7 september hun prijzen bij mejuffrouw Hartsuiker in ontvangst kunnen nemen.

1. (f 20,—) A. van Loevezijn, Utrecht
2. (f 15,—) Th. v. d. Bos, 3360.
3. (f 10,—) H. J. Bont, Utrecht.
4. (f 7,50) G. Meljers, 2613.
5. (f 5,—) A. Hendriksen, 2633.
6. (f 5,—) G. S. Jonkman, 2612.
7. (f 5,—) J. S. v. d. Hammen, 1521.

het V.D.H.-tje

Redacteur:
C. SCHREVEL
Nr. 612
5 september 1959

PERSONEELSORGAAN VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG EN UTRECHT

IK ZOU WEL EENS WILLEN WETEN ... NOU, ALS JE HET MIJ VRAAGT ...

Wonderlijk liggen de zaken soms toch, dachten wij bij het lezen van het artikelje van de hand van de heer Schrevel.

Beschouw bovengenoemd artikelje als de ontboezening van de man die in onwetendheid verkeert omtrent de koers die hij vaart, omtrent zijn wijze van werken. Die zo graag eens zou vernemen hoe „men" daarover denkt.

Het feit dat hij dat „zou willen" toont aan dat hij het niet te horen krijgt. En nu kun je je gaan afvragen waarom dan niet. Er zijn een aantal mogelijkheden op te stellen, waarom de vraagsteller in onzekerheid blijft verkeren.

Het is mogelijk dat die anderen zich helemaal niet interesseren voor het probleem. Zoals het de meeste mensen (voortropig) een zorg zal zijn of er nu wel of niet levende wezens op Jupiter aanwezig zijn!

Het is ook mogelijk dat ze eenvoudig het probleem niet zien. Zoals de TV-kijker, die laatst hoorde dat een voetlicht van de Friese kust naar een van de waddengebieden een voorbereiding van een jaar vroege. Iedereen dacht toch zeker, dat je bij mooi weer maar eens probeerde of je het haalde! Een andere mogelijkheid is dat zij wel degelijk een mening hebben, maar het rondweg vertikken om deze medede delen. Uit angst voor een blunder, uit angst voor „wraak". Of omdat je niet die geheime mening zo heerlijk de ondergrondelijke kunt blijven spelen.

En dan nog de mogelijkheid dat zij niet weten hoe of waar zij hun mening naar voren kunnen of mogen brengen. U ziet, er zijn nogal wat mogelijkheden. En de fantasievolle lezer kan er, als hij wil, nog wel een aantal bij verzinnen.

Nu kun je als de man die „zo graag zou willen weten" proberen door een enquête van een grote groep mensen datgene te weten te komen wat je zo graag zou willen weten. Maar dan be-reik je niet veel wanneer mensen een formulier ter invulling krijgen die hierboven zijn aangeduid met de eerste twee mogelijkheden. Alleen dan, wanneer zij een mening hebben, kunnen zij hem geven.

De voorwaarde voor het weelsagen van een enquête is daarom in de eerste plaats gelegen in de keuze van de juiste getuigeeerden voor een bepaald onderwerp. Het onderwerp van de enquête moet liggen binnen hun wereld van ervaring en beleving. Men enquêteert geen mannen over wasmiddelen of strijkijzers. Men gaat niet na hoe vrouwen denken over de uitvoering van elektrische handboormachines. De enquêteerden moeten iets met het onderwerp te maken hebben. Zij moeten zich een mening gevormd hebben.

Daarnaast moet de enquête zo zijn ingericht dat de „angst" geen rol kan en mag spelen. Degene, die een formulier invult, moet de zekerheid hebben dat de mening die hij heeft kenbaar gemaakt, niet als een boemering op zijn eigen hoofd zal terugkeren.

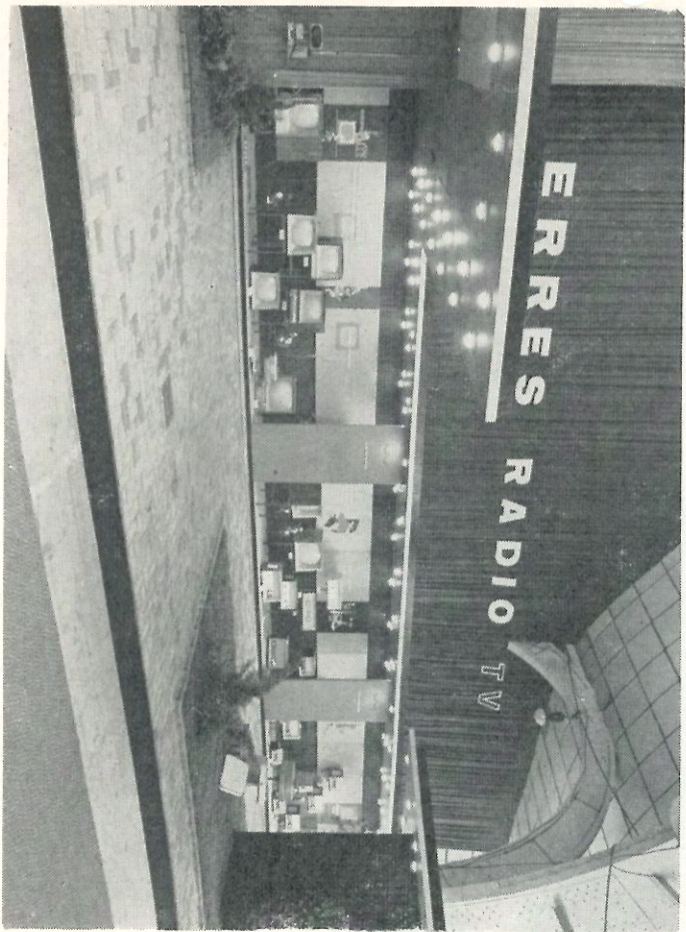
Ook diegenen die de rol van onderzo- grondelijke willen spelen moeten zich vrij voelen hun mening aan het papier toe te vertrouwen, zonder daarmee hun rol te verspeelen. Door via de enquête de mogelijkheid te geven de mening kenbaar te maken, wordt het laatste bezwaar weggenomen. Het „hoe" en het „waar" worden door de enquête gewezen.

Al die opmerkingen als „Als je het mij vraagt..." en „Ze moesten eens..." behoeven niet langer meer de ronde te doen. En daar deze opmerkingen niet zelden worden gemaakt, mag men dus verwachten dat zo'n enquête een uitge-zochte gelegenheid is „om het nu eens naar voren te brengen".

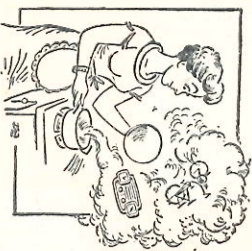
En wat zien wij dan ook meestal? Dat van de uitgerichte enquêteformulieren nog niet de helft wordt ingeleverd. Dat men veel de mond vol heeft met kritiek of suggesties, maar niet de meeste stem-pete vorm van openheid of fair-play in acht neemt.

Waarom niet?
Misschien omdat men toch niet helemaal zeker is van de zo grif geuite kritiek?

Of omdat men achteraf toch niet zo Vervolg pag. 3 kolom 3

Deze foto laat u een klein gedeelte zien van de grote ERRES-stand op de Pardo, waar onze complete nieuwe radio- en televisieserie 1959 is geëtapeerd.

PONSKAARTENADMINISTRATIE

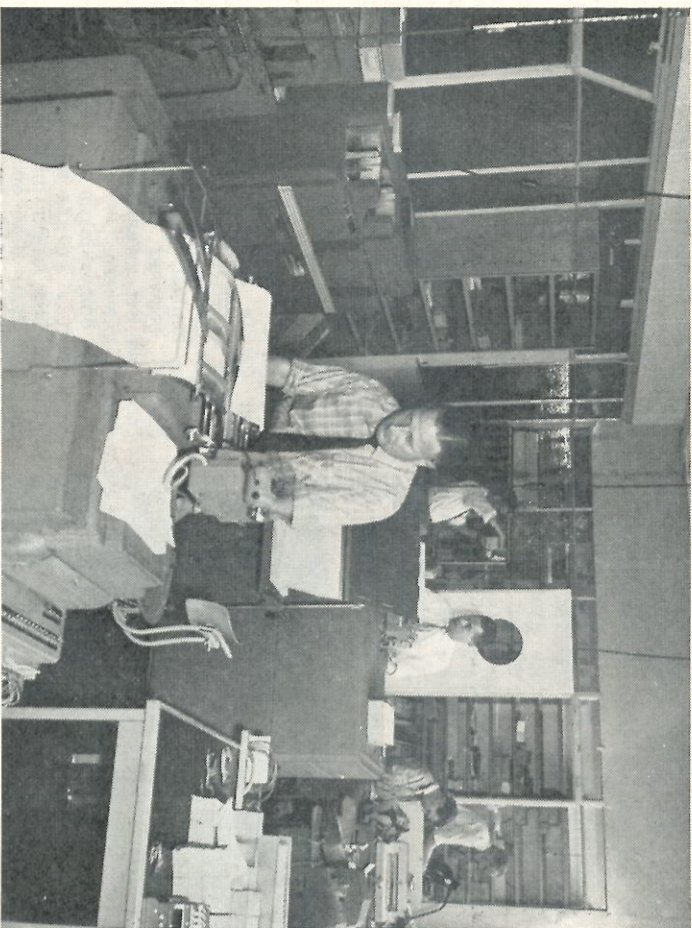
door J. GLASBERGEN

UIT DE VDH-KEUKEN

In de rij van afdelingsbeschrijvingen is thans aan de beurt de afdeling Ponskaartenadministratie, een betrekkelijk nog jonge teig in de familie van VDH-afdelingen. En zoals het alle jonge telgen vergaat, vergaat het ook de ponskaartenadministratie. Alle familieleden zijn bijzonder belangstellend naar de groei en de ontwikkeling van de nieuwe spruit. Met deze beschrijving wordt ongetwijfeld weer iets van de beslaande nieuwsgierigheid bevredigd.

Als middel tot mechanisatie van geïkvoornige en massaal voorkomende administratieve handelingen is de ponskaart reeds enige tientallen jaren bekend. Door de snelle groei van de bedrijvend onstonden in de VDH-administratie eveneens deze voorwaarden van gelijkvormigheid en massaliteit. Als gevolg hiervan is bij Van der Heem een begin gemaakt met de toepassing van de ponskaart in de administratie. Met name in de afdeling Tijdschrijverij van de fabriek Maanweg en ten dele ook reeds van de fabriek Utrecht worden voor de tijdverantwoording reeds geruime tijd ponskaarten gebruikt. Op deze kaarten verantwoordt men de aantallen gewerkte en verliende perioden. Het menendele der lezers heeft met deze ponskaarten reeds kennigemaakt.

Hier staan verschillende methoden ter beschikking. Allereerst de methode, die bij VDH de meeste bekendheid geniet, dat is de polloodstreep. Omgaveer op de „hoogte" waar men in de kaart te zijner tijd een gaatje wenst te hebben

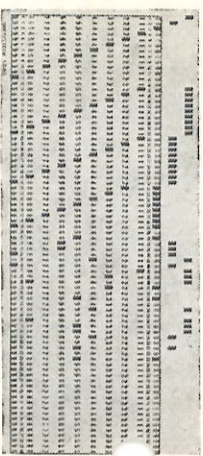

Het ponskaartensysteem beruist eigenlijk op de eigenschap, dat normaal papier een elektrische stroom isoleert. Stelt u u in gedachten even voor: enerzijds een koperen rol, die onder spanning staat en anderzijds een rij borsteltjes van koperdraad, die op de koperen rol rusten. Vervolgens voert u tussen de rol en de borsteltjes een blanco papieren ponskaart door. Het zal u duidelijk zijn, dat er dan geen elektrische stroom op de borsteltjes wordt overgebracht. Pons u nu een gaatje in de ponskaart en men voert de kaart weer tussen de rol en de borsteltjes door.

nog de koppelingen worden genoemd. Men koppelt bij voorbeeld een gewone telmachine aan een ponsmachine. Geïkijktijdig met de „normale" werkzaamheden wordt dan een ponskaart geponst. Bij Van der Heem is de administratiemachine gekoppeld aan een ponsmachine, die volgens programma bepaald de totaal kaarten pons.

Naastig zoekt men nog naar nieuwe methoden voor het ponsen van betaalden, codenummers, weeknummers, aantallen perioden en alles wat men maar in een getal kan uitdrukken.

Zodra de verschillende gegevens in gaatjes in de kaarten zijn gebracht, kunnen de machines hun werk gaan doen. Alle kaarten komen eerst terecht bij de sorteermachine. Deze sorteert de kaarten met een snelheid van 23.000 kaarten per uur op nummervolgorde. Dit nummer kan dan zijn het mannummer, of het afdelingsnummer, of het weeknummer, of het ordernummer, of wat maar in de kaart is geponst en voor welke bewerking de kaarten worden gereedgemaakt.

Na de sorteermachine komt de administratiemachine aan de beurt, die de gegevens uit de gesorteerde ponskaarten in leesbaar schrift op papier brengt. Deze machine is wel de belangrijkste van het geheel. Wilt u enige cijfers? Er zijn 88 schijfstanden en 16 telwerken met in totaal 80 telwielen. De machine verwerkt 4800 kaarten per uur. In december a.s. komt er een administratiemachine, die 9.000 kaarten per uur verwerkt. Het is deze machine die de loonbriefjes maakt, de statistieken, de periodenstatisties, de loonlijsten, de orderstaten, het register van de verkochte VDH-producten, enz.

Van de hulpmachines is de rekenende ponsmachine zeer belangrijk. Deze machine rekent iedere woensdagmiddag het bruto loon, de huurovercompensatie, de AOW-toeslag en het totaal van al deze factoren uit. Deze berekening vindt plaats voor ongeveer 1200 werknemers van het Maanweg-complex. De gehele berekening neemt een 1/2 à 3/4 uur in beslag. In de eigenlijke berekening zijn in het afgelopen halfjaar slechts enkele onbeduidende fouten geconstateerd. De snelheden van deze machines zijn indrukwekkend.

Gaat nu alles maar van een leien dakje? Nee, natuurlijk niet. Er zijn alle moeilijkheden van ieder nieuw begin; er zijn soms defecte machines; de planning gaat aandacht vragen; er kan immers pas begonnen worden met de verwerking van de gegevens indien alle gegevens bekend zijn. Het invoeren van nieuwe werkzaamheden kan en mag dan ook slechts geleidelijk gaan. Dit laatste gaat vaak met de nodige spanning gepaard. Niettemin, langzaam maar verduwt ook op het kantoor het oude handwerk en voltrekt zich het mechanisatieproces, zoals dit reeds eerder in de fabrieken heeft plaatsgevonden.

Drie duifjes

Op een filmfestival pleegt men de beste films van verschillende landen te tonen en te beoordelen naar hun filmische waarde. Zoals bij alle vergelijkingen en wedstrijden streven de onderscheiden lantden er dan naar hun beste producten te demonstreren en te doen betrouwen.

Zo is er dit jaar onlangs een eerste proef geteerd door de republiek Indonesië. Ze kwamen met de film „De drie duifjes". Ik heb die film niet gezien, maar wel heb ik er het verslag over gelezen. Daaruit bleek het volgende.

Kennelijk had Indonesië er naar gestreefd met iets apurits te komen. Dat is begrijpelijk en ook prijzenswaardig. Maar men had het aldus gedaan: een oosters gegeven in allerlei westerse vormen. Een Indisch uitgangspunt, in een uurtwintel van jazz, rock and roll en wat al meer westerse capriolen uitlopend en daarom verstrikt geraakt.

Wat bezield de makers van die film? Kennelijk de wil om niet achter te blijven.

Ook dat is prijzelijk. Maar helaas is men dat toen gaan zoeken in een nabootsing van westerse films — en niet eens de beste — en dat op een enigszins oosters manier. Op deze wijze is deze film noch oosters noch westerse geworden; ze kreeg geen eigen karakter en heeft geen eigen waarde kunnen openbaren. Als men er mee heeft willen aanduiden, dat het oosten niet meer achter ligt en ook de westerse premarkery kent en beoefent, dan had men geen boodschap. Eigenlijk heeft men daarmee juist aangehouden, dat men nog achter ligt. Als deze Indonesische film een tevensgebeuren had doen zien, dat juist door zijn eigen oosters aard origineel was, had men iets van apurite waarde gebracht.

Maar je behoeft voor deze demonstratie van een geestelijke armoede niet naar zo'n festival te gaan. Je kunt het rondom je ook telkens waarnemen. Steeds weer kom je mensen tegen, die vooralsproberen je duidelijk te maken dat ze het leven „kennen" en ook zelf durven te leven. En dan bedoelen ze het gedrag en de leefwijze van anderen dan ze zelf zijn. Ze willen „niet voor hen onder doen".

Dat is allemaal best, maar dan moet je met iets eigens komen. Je toont je waarde heus niet door te openbaren hoe handig je probeert anderen na te open. En bijna altijd geschiedt die nadgerij nog zo, dat een aandachtig waarnemer het door heeft en inwendig erom glijntacht of zich er van ergert. Maar voor de lui zelf is 't altijd iets zigtigs, omdat ze niet beseffen hoe ze zich zelf ermee onthuiseren in plaats van eren.

Scheurer.

40 km zoeken

Prima Solexweer was het zaterdag 22 augustus, toen achtereenvolgens ruim 70 deelnemers aan jaarlijkse Solex-rit voor onze fabriek Utrecht van start gingen.

Het was geen gemakkelijke rit en het aantal strappunten was dan ook zeer groot. Toch is het één deelnemer gelukt om met slechts 19 strappunten de finish te bereiken. Dit resultaat is werkelijk voortreffelijk, daar er ook deelnemers waren met ruim 140 strappunten.

Nu hadden de organisatoren een niet al eenvoudige route uitgespuddeld, maar té moeilijk was

deze in geen geval, als men zich maar letterlijk aan de instructies en opgaven hield. Het eerste gedeelte reed vrijwel iedereen foutloos, maar bij Houten begonnen de eerste moeilijkheden toen een paar puzzelaars een verkeerde weg insloegen en anderen dit foutieve voorbeeld prompt volgden. In Houten kwamen zij op een verkeerd punt binnen en meldten zich bij de verkeerde controlepost, die er neergezet was om de zaak een beetje moeilijker te maken.

In Werkhoven kreeg men weer een tijdcontrole. Daarna begonnen de moeilijkheden pas goed. Van een tekeningele moest men de weg vinden, die was aangegeven door middel van pijljes en streepjes. Het was de bedoeling dat men slechts even rondreed in Werkhoven en daarna weer richting Utrecht ging. Maar velen zijn verkeerd gereden en zijn, omdat zij de route niet meer konden terugvinden, tientallen kilometers omgereden, wat een enorm aantal strappunten opleverde. Sommigen kwamen in Doorn, anderen weer in Wijk bij Duurstede aan. Enkelsten hebben de verworde strijd toen maar

opgegeven en zijn met grote vertraging naar de fabriek teruggereden.

Slechts drie deelnemers zijn niet teruggekomen. Het is voor hen te hopen dat zij nog niet aan het zoeken zijn; van de fabriek Maanweg zijn geen berichten binnengekomen dat daar Utrechtse deelnemers zijn gearriveerd, dus al te ver is men toch weer niet gereden.

Tijdens de rit moest men het aantal spoorwegovergangen en dorpen noteren en bij het eindpunt opgeven.

En toen was er de spanning wie voor de prijzen in aanmerking kwamen. De eerste prijs, een elektrische koffiemolen, ging naar de heer A. G. A. Verharen van de afdeling Montage, die slechts 19 strappunten had gekregen. De tweede prijswinnaar was de heer H. Lissenberg, Montage, die 45 strappunten had, maar toch nog met een prachtige koffier naar huis ging. Verder konden nog ruim twintig personen keuze maken uit andere prijzen. Rest ons nog de heren organisatoren te bedanken voor de voortreffelijk verzorgde rit.

VERVOLG VAN PAG. 1

overtuigd is van die manier om iets beter te doen?

Of misschien omdat men de energie niet kan ophrengen om een enquêteformulier in te vullen?

Ach, iedere niet-inzender zal er wel een of andere reden voor hebben. Het aantal niet terugontvangen formulieren is bij een enquête altijd op de een of andere manier kenmerkend. Hoe groot het aantal terugontvangen formulieren bij Van der Heem zou zijn bij een enquête?

t. Licht er een beetje aan waarover die enquête gaat. Maar in 't algemeen, nou, als je 't mij vraagt...

C. van der Kaade.

Zo staat de heer G. J. M. de Vaal al 12½ jaar als tijdschrijver zijn klanten te woord; op het ogenblik in de afdeling Marktmakery. Wij wensen u een prettige vtering toe op 10 september a.s.